

European
IPR Helpdesk

www.iprhelpdesk.eu

Evropský helpdesk pro otázky práv
z duševního vlastnictví

Průvodce duševním vlastnictvím v programu Horizont 2020

OBSAH

Představujeme program Horizont 2020.....	4
Co je v programu Horizont 2020 nového v oblasti duševního vlastnictví?.....	6
Váš projekt – Vaše poznatky – Vaše duševní vlastnictví... 8	
1. Začínáme s projektem.....	9
2. Řešíme projekt	16
3. Když se váš projekt blíží k závěru.....	28
Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví (The European IPR Helpdesk).....	35
Naše služby.....	37
Užitečné dokumenty.....	41

Cílem tohoto průvodce je poskytnout vám základní fakta o hlavních aspektech duševního vlastnictví (Intellectual Property, IP) v projektech programu Horizont 2020.

Tento průvodce si nečiní nároky na úplnost výkladu daných otázek a nejedná se ani o oficiální dokument Evropské komise. Průvodce je vydáván jako jedna ze služeb Evropského helpdesku pro otázky práv z duševního vlastnictví.

Představujeme program Horizont 2020

Horizont 2020 je nový a v současné době i největší evropský rámcový program pro výzkum a inovace, jehož rozpočet v průběhu sedmi let trvání programu (2014 – 2020) dosáhne téměř 80 miliard EUR. Program představuje finanční nástroj k realizaci politiky tzv. Unie inovací, což je jedna ze stěžejních iniciativ programu Evropa 2020. Cílem programu Horizont 2020 je zajistit konkurenceschopnost Evropy v globálním měřítku a v zemích Evropské unie nastartovat inteligentní a udržitelný růst.

Program se vyznačuje zjednodušenou strukturou, jež omezuje složitá pravidla a byrokracii a současně zkracuje dobu mezi schválením projektu a výplatou grantových prostředků (*time-to-grant*). Ve srovnání s předcházejícím 7. rámcovým programem, klade Horizont 2020 výrazně větší důraz na inovace a aktivity související s uplatněním projektových výsledků na trhu (*close-to-market activities*). Program Horizont 2020 je považován za hybnou sílu hospodářského rozvoje a tvorby nových pracovních míst a z tohoto titulu v sobě integruje veškeré fondy, jež byly dosud poskytovány třemi oddělenými programy. Jinak řečeno, v případě Horizontu 2020 vstupují účastníci do jediného programu, který se řídí jednoduchými pravidly postihujícími celý spojitý inovační cyklus od hraničního výzkumu (*frontier research*) přes technologický vývoj až po aplikace výsledků v podmínkách blízkých k tržním.

Protože je Horizont 2020 pokládán za základní oporu evropských inovací a tvorby evropských pracovních míst, klade se v celé programové struktuře zvláštní důraz na zapojení malých a středních

podniků (MSP). Program malé a střední firmy vybízí, aby se angažovaly jako členové řešitelských konsorcií v projektech spolupráce. Zapojení MSP je rovněž podporováno prostřednictvím nového, k tomu účelu speciálně vytvořeného MSP nástroje, který byl navržen právě tak, aby vyhovoval vysoce inovativním malým firmám.

Programové oblasti Horizontu 2020

Program spočívá na třech ústředních tematických prioritách:

- *Vědecká excellence* – podpora vynikající vědy založená na vzájemné soutěži
- *Vedoucí postavení evropského průmyslu* – podpora inovativních MSP a podpora rozvoje klíčových a průmyslových technologií
- *Spoolečenské výzvy* – podpora výzkumu v oblasti ochrany zdraví, klimatických změn, potravinářství, bezpečnosti, dopravy a energetiky.

Další oblasti programu HORIZONT 2020 jsou:

- Šíření excellence a podpora účasti v programu
- Vnímání vědy ve společnosti a věda pracující ve prospěch společnosti
- Evropský inovační a technologický institut (EIT)
- Euratom.

Program Horizont 2020 v kostce

- Podpora v celkovém objemu 80 miliard EUR během sedmi let (2014 – 2020)
- Silná orientace na trh
- Vzájemné provázání výzkumu a inovací
- Jediný program
- Jedna pravidla pro účast v programu
- Snazší dostupnost pro všechny účastníky z EU i mimo EU
- Klíčové oblasti: vynikající věda, vedoucí postavení evropského průmyslu a společenské výzvy
- Zvláštní důraz na podporu inovativních MSP

Co je v programu Horizont 2020 nového v oblasti duševního vlastnictví?

V programu Horizont 2020 jsou stanovena pravidla týkající se využívání, šíření a ochrany projektových výsledků, jakožto forem duševního vlastnictví (*Intellectual Property, IP*). Smyslem těchto opatření je, aby výsledky projektů byly lépe chráněny a aby byly lépe zúročeny obchodní a hospodářské výhody, které jsou s výzkumnými a inovačními programy EU spojeny.

Principy nakládání s duševním vlastnictvím, jež vycházejí z obecné snahy o maximální zjednodušení programu, jsou součástí všeobecných jednotných projektových pravidel podrobněji popsanych v „Pravidlech pro účast“. Další upřesnění týkající se nakládání a managementu IP jsou rovněž obsažena v některých ustanoveních grantové dohody; lze se s nimi rovněž setkat i v určitých podpůrných dokumentech, které bývají součástí specifických výzev k předkládání projektů.

Pravidla pro nakládání s duševním vlastnictvím v programu Horizont 2020 vycházejí z již osvědčených pravidel 7. rámcového programu. V pravidlech programu Horizont 2020 jsou však v tomto ohledu jisté změny, které ovlivňují průběh řešení projektů a jejich IP management. Hlavní odlišnosti spočívají ve **změnách** a upřesnění terminologie. Například, zatímco dříve se výsledky získané během řešení projektu formálně označovaly jako nové znalosti (*foreground*), tak v Horizontu 2020 se nově označují jako „výsledky“ (*results*). Další **úpravy** se týkají záležitostí spojených s využíváním, šířením (otevřený přístup, *open access*), vlastnictvím a přístupovými právy k výsledkům a objevují se rovněž i v oblasti ochrany a licencování IP.

Pokud vás budou zajímat přesné definice těchto pojmů a podrobnější informace k nim, nahlédněte do výkladového slovníku do sekce často kladených otázek k programu Horizont 2020, jež naleznete na našich webových stránkách.

Váš projekt – Vaše poznatky – Vaše duševní vlastnictví

K projektům založeným na spolupráci neodmyslitelně patří i to, že při jejich řešení se vzájemně stýkají různí partneři s rozmanitými zájmy i způsoby uvažování. Za těchto okolností by řádný management a ochrana poznatků měly být nedílnou součástí vašeho projektového řízení. Bez toho totiž nebudete schopni:

- bezpečně uveřejňovat či jinak prezentovat své poznatky a výsledky
- prokazovat své autorství projektových výsledků
- mít zisk z komerčního využití výsledků
- předcházet a odrazovat před neoprávněným využíváním vašich znalostí jinými osobami.

Navíc, protože v Horizontu 2020 je kladen důraz na lepší a účinnější využívání projektových výsledků, stává se efektivní a strategický management znalostí včetně zabezpečení a ochrany vašich nehmotných statků a práv z vašeho duševního vlastnictví skutečně urgentní záležitostí. Otázky související s duševním vlastnictvím budou totiž vznikat během celého projektového cyklu – od úplně prvotní myšlenky a ztvárňování vašeho projektu přes fázi vlastní projektové realizace až po zakončení projektu a také během potenciálního využívání a komercializace projektových výsledků.

1. Začínáme s projektem

IP záležitosti, které byste měli vzít v potaz během přípravy projektového návrhu

Proč byste se o to měli starat?

„Excellence“ a „dopad“ – to jsou dvě klíčová kritéria, podle nichž bude váš projekt hodnocen Evropskou komisí. Jinak řečeno, hodnotitelům byste měli předvést, že váš projekt se vyznačuje vysokou vědeckou a technologickou kvalitou (tj. ukázat, že je inovační) a popsat, jaký bude očekávaný dopad projektu, zejména s ohledem na možné obchodní či průmyslové využití projektových výsledků.

Pokud jde o to, jak prokázat vaši „excelenci“, existuje dobrý způsob, jak ukázat inovační charakter vašeho projektu, totiž rozvést v projektovém návrhu současný stav řešení daného problému (*current state-of-the-art*) a návazně vyložit, jak očekávané výsledky vašeho projektu tento již dosažený stav překonávají. Nejlepší cestou, jak současný stav řešení popsat, je vyjít z literárních rešerší, včetně rešerše vědecké literatury i patentových databází.

Abyste hodnotitele přesvědčili o dopadu svého projektu (tj. prostřednictvím šíření a využití projektových výsledků), je nezbytné tyto klíčové otázky strategicky zvážit a probrat s vašimi partnery, a to již v této časně fázi přípravy projektu. Jakým způsobem by projektové výsledky měly být zpřístupněny širší či odborné veřejnosti? Jaký potenciál pro případnou komercializaci vaše projektové výsledky mají? Jaký způsob využití výsledků by mohl být nejvhodnější a jaký způsob IP ochrany výsledků pro danou situaci zvolit? To jsou příklady několika z mnoha otázek, s nimiž se budete muset potýkat již během přípravy svého projektového návrhu v části nazvané „Nástin plánu šíření a využití projektových výsledků“ (*Draft Plan for the Dissemination*

and Exploitation of Project Results). V téže části projektového návrhu budete také muset popsat svoji strategii v oblasti managementu duševního vlastnictví.

Co byste měli mít v této fázi na zřeteli?

1. Seznamte se s příslušnými IP pravidly pro danou výzvu k předkládání projektových návrhů

Dříve než začnete psát svůj projektový návrh, měli byste si vyhradit čas, pečlivě si prostudovat všechny oficiální dokumenty a seznámit se s pravidly nakládání s duševním vlastnictvím, jež platí pro danou výzvu. V podstatě byste si měli prostudovat – rovněž s ohledem na IP záležitosti, následující soubor dokumentů:

- Pracovní program
- Všeobecná Pravidla účasti v programu Horizont 2020
- Vzorovou grantovou dohodu vhodnou pro danou konkrétní výzvu (bývá k dispozici na tzv. Účastnickém portálu), protože může obsahovat dodatečná upřesnění k IP otázkám. Závisí to na typu grantu a pracovního programu.

2. Definujte si své vlastní stávající znalosti (background). Uvažte tedy, jaké poznatky v dané věci již existují a jaké know-how a duševní vlastnictví do projektu vnesete. Mějte přitom na paměti i potenciální práva třetích stran, jež možná budete v projektu potřebovat

Během řešení projektu potřebují účastníci využívat jednak vlastní stávající znalosti, ale potřebují rovněž vědět, zda budou současně využívat i stávající znalosti dalších partnerů. Jinak řečeno, měli byste si ujasnit, jaké hmotné i nehmotné statky budete k realizaci svého

projektu i k využití očekávaných projektových výsledků potřebovat. Měli byste tedy rozvážit, jaké již existující znalosti do projektu asi přinesete (tj. vědecké studie, metody, materiály) a jaké potenciální duševní vlastnictví s nimi může být spojeno (tj. patenty, autorská práva aj.). Také byste si měli ověřit, kdo tyto statky vlastní, a pokud práva k nim patří třetí straně, měli byste ji požádat o svolení k využití. Podle toho, o jaký druh duševního vlastnictví jde, zvažte možnost si ho ještě před začátkem projektu zaregistrovat.

3. *Když budete sepisovat své projektové nápady nebo o nich diskutovat či vyjednávat se svými potenciálními partnery, myslete na jejich ochranu před vyzrazením*

Příprava a předložení projektového návrhu obvykle vyžadují, abyste se scházeli a vyměňovali si navzájem informace s dalšími partnery, protože potřebujete definovat jednotlivé pracovní balíčky a popsat koncepci výzkumu. To s sebou ovšem přináší nebezpečí vyzrazení některých cenných informací. Pokud se chcete vyvarovat toho, že vám někdo vaše poznatky zcizí nebo je zneužije, jako nejlepší řešení se doporučuje uzavřít dohodu o mlčenlivosti (*Non-Disclosure Agreement, NDA*) nebo zpracovat závazek mlčenlivosti do memoranda o porozumění (*Memorandum of Understanding*), v němž:

- popíšete citlivé informace, o které běží
- definujete způsob využití informací a případná omezení s tím spojená
- zohledníte možné sankce.

4. *Popište aktuální stav řešení (state-of-the-art)*

Abyste váš projekt mohl získat dobré hodnocení, je zcela zásadní, abyste

v něm popsali současný stav poznání daného problému a ukázali, čím - ve smyslu inovativnosti a vědecké či technické kvality, váš projekt tento stav překoná. Analýza současného stavu poznání (techniky) by měla pozůstat z následujících kroků:

- zmapovat, jak byl daný problém doposud řešen
- prostudovat stávající vědeckou literaturu
- prohledat patentové databáze, např. s využitím veřejně přístupné databáze Espacenet (www.espacenet.com), kterou spravuje Evropský patentový úřad (EPO).

5. *Vytvořte si jasný plán na šíření, zpřístupňování a využití svých projektových výsledků*

Účastníci projektů v programu Horizont 2020 jsou povinni co nejdříve odpovídajícími způsoby šířit a zpřístupňovat své projektové výsledky. Současně se od nich očekává, že výsledky svých projektů budou využívat již přímo sami, nebo prostřednictvím jiných organizací. Takže od vás a od vašich partnerů se bude již ve fázi sestavování projektového návrhu požadovat, abyste předvedli svoji předběžnou strategii šíření, zpřístupňování a využívání projektových výsledků. Tento pracovní plán by se měl týkat těchto bodů:

- Jaký druh výsledků očekáváte?
- Jak budou vaše stávající znalosti a projektové výsledky organizovány a řízeny?
- Jakým způsobem bude vypořádáno společné vlastnictví projektových výsledků?
- Jak budou výsledky chráněny?
- Jakým způsobem budou výsledky projektu zpřístupňovány a šířeny směrem k veřejnosti?
- Jak budou výsledky využity?

Pokud bude váš projektový návrh ohodnocen kladně, budete muset tyto aspekty následně upřesnit, odsouhlasit se svými projektovými partnery a uvést je v konsorciální smlouvě (*Consortium Agreement*). Mějte přítom na paměti, že váš plán bude muset být i později průběžně upřesňován, v závislosti na tom, jak se budou výsledky vašeho projektu vyvíjet.

6. *Pouvažujte, jaký dáte vašemu projektu název a akronym*

Volba vhodného a přitažlivého názvu a akronymu projektu představuje důležitý krok během vytváření a sepisování návrhu. Měli byste se přítom vyvarovat toho, abyste pro svůj projekt zvolili akronym shodný nebo podobný některé již zaregistrované ochranné známce (*Trade Mark*) nebo který se používá pro označení podobných výrobků či služeb. Tento aspekt je mimořádně důležitý, protože pokud plánujete výsledky svého projektu využít obchodně a uvést je na trh pod označením shodným s akronymem svého projektu, můžete tím porušit například práva vlastníka podobné a již zaregistrované ochranné známky. Takže pokud zamýšlíte s výsledky svého projektu nějaké návazné komerční aktivity, stojí za to uvážit, zda byste si neměli akronym zaregistrovat jako ochrannou známku.

7. *Zahrňte náklady na ochranu duševního vlastnictví do projektového plánu*

Náklady spojené s realizací projektu, včetně nákladů souvisejících s ochranou projektových výsledků (např. poplatky Úřadu průmyslového vlastnictví nebo jiným patentovým úřadům v zahraničí za registraci patentů), ale i běžné licenční poplatky (*royalties*) za vámi získaná přístupová práva, mohou v rámci projektu představovat oprávněné

náklady. A ty vám mohou být proplaceny, stejně jako náklady za jiné výrobky či služby. Takže byste měli již v této fázi přípravy projektu uvážit, jaké asi náklady spojené s duševním vlastnictvím budete mít, a promítnout to do svého projektového rozpočtu.

Další doplňující informace

Přehledy základních skutečností a vzorové smlouvy

Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020 ve fázi přípravy projektového návrhu
Dohoda o mlčenlivosti (*Non-Disclosure Agreement*) jako obchodní nástroj
Memorandum o porozumění (*Memorandum of Understanding*) pro program Horizont 2020
Dohody o mlčenlivosti
Jak vyhledávat patentové informace

Linka pomoci

Spojte se se členy našeho týmu linky první pomoci. V otázkách týkajících se duševního vlastnictví, jež je potřeba zohlednit během přípravy projektového návrhu, vám rádi poradíme. Můžeme vám také poskytnout zpětnou vazbu, pokud jde o řízení a využívání duševního vlastnictví ve vašem projektu.

Školení

Náš školicí tým nabízí speciální školení a webináře zaměřené na řízení duševního vlastnictví během fáze přípravy projektu. Více podrobností o naší nabídce zjistíte v kalendáři chystaných akcí.

Proč byste se o to měli starat?

Blahopřejeme! Váš projekt získal kladné hodnocení a nyní můžete svoje myšlenky a projektový plán konečně uvést do života.

Avšak ještě předtím, než váš projekt skutečně odstartuje, musíte absolvovat ještě jednu podstatnou fázi grantové přípravy. Ta zahrnuje podepsání dvou hlavních smluv, které definují základní smluvní vztahy ve všech projektech financovaných EU – totiž grantové dohody a konsorciální smlouvy.

Grantová dohoda stanovuje práva a povinnosti příjemce podpory ve vztahu k Evropské komisi a podepisuje se na konci přípravy grantu. Konsorciální smlouva vytváří právní základ pro sdílení práv, povinností i odpovědnosti vznikajících během realizace projektu mezi samotnými příjemci. Konsorciální smlouva musí být podepsána před podpisem grantové dohody. Konsorciální smlouva, jež definuje hlavní principy managementu a stanovuje pravidla pro všechny partnery, představuje významný manažerský nástroj. Je to dokument základní důležitosti, na jehož kvalitě závisí úspěšná realizace projektu i využití jeho výsledků. V této fázi bude maximálně důležité, abyste přesněji definovali, rozvedli do podrobností a navzájem si se svými partnery odsouhlasili ty aspekty managementu a ochrany duševního vlastnictví, které jste již nastínili během přípravy projektového návrhu. Evropská komise do vašich vyjednávání o konsorciální smlouvě nevstupuje ani nekontroluje její obsah. Je to čistě interní dohoda mezi projektovými partnery. Nicméně platí přitom, že veškerá ujednání zakotvená v konsorciální smlouvě, včetně těch, jež se dotýkají duševního vlastnictví, musejí být

2. Řešíme projekt

Otázky spojené s duševním vlastnictvím, o nichž byste měli přemýšlet během přípravy grantu a během realizace projektu

v souladu se všeobecnými ujednáními uvedenými v grantové dohodě.

Jakmile budete mít oba dokumenty podepsány, můžete spolu se svými partnery začít s realizací projektu. Správné nakládání s duševním vlastnictvím nabývá během řešení projektu na zvláštní významnosti. Souvisí to s tím, že řízení a vlastnictví projektových výsledků představuje základ pro jejich budoucí praktické využití, což je hlavním cílem kteréhokoliv projektu v programu Horizont 2020. Otázky spojené s vlastnictvím výsledků, poskytováním přístupových práv ke stávajícím znalostem či výsledkům a otázky spojené s vhodnou strategií ochrany, šíření i využívání projektových výsledků se proto budou vynořovat právě během této fáze projektu. Čím bude vaše strategie, formulovaná v návrhu a následně upřesněná v plánu na využití a šíření výsledků jasnější, tím více budete moci jak vy sami, tak i vaši partneři z plodů úspěšného projektu těžit.

Co byste měli mít na paměti v této fázi?

1. *Přečtěte si znovu klauzule, které se týkají duševního vlastnictví v grantové dohodě*

Obecným smyslem této přípravné fáze grantového projektu je upřesnit a vzájemně si odsouhlasit vědecké a technické podrobnosti projektu, jež budou následně vtěleny do grantové dohody a stvrzeny jejím závěrečným podpisem. Přitom lépe pochopíte různé aspekty duševního vlastnictví, jež budou muset být rozvedeny v grantové dohodě.

V programu Horizont 2020 se využívá dvou vzorových typů grantových dohod, a to podle toho, zda se jedná o projekt s jediným příjemcem

nebo s více příjemci. Mimoto, existují i další, zvláštní vzorové grantové dohody, určené pro speciální programová schémata (např. granty Evropské výzkumné rady ERC, pro tzv. Nástroj pro MSP aj.). Jinak řečeno, z existujících vzorových dohod byste si měli pečlivě vybrat tak, aby vaše grantová dohoda odpovídala právě té výzvě, o kterou vám jde.

2. *Upřesněte a vzájemně si mezi sebou odsouhlaste hlavní zásady vztahující se k duševnímu vlastnictví. Ty se pak stanou součástí obsažné a propracované konsorciální smlouvy*

Konsorciální smlouva by měla doplňovat, rozvádět a konkretizovat ustanovení, které jsou v obecné podobě zakotvena v grantové dohodě, což se týká i aspektů managementu duševního vlastnictví. Vaše konsorciální smlouva by se mj. měla věnovat třem základním oblastem řízení:

- vnitřní organizaci a řízení konsorcia
- ujednáním týkajícím se duševního vlastnictví
- způsobům vypořádání případných vnitřních sporů.

Měli byste se ujistit, že tyto pasáže konsorciální smlouvy odpovídají potřebám vaší organizace a že jsou příhodné k efektivní realizaci projektu. Konsorciální smlouva může mít různou formu. Pečlivá volba nejvhodnějšího typu této smlouvy by měla proběhnout v souladu s potřebami vašeho konsorcia. Proto je velmi žádoucí si nejprve pečlivě prostudovat vzorové konsorciální smlouvy a případně vyhledat profesionální nápomoc experta na otázky duševního vlastnictví.

Aspekty se vztahem k řízení duševního vlastnictví, které byste měli vzít

v úvahu a zohlednit je v konsorciální smlouvě:

- Znalostní management (*Knowledge management*)
- Povinnost zachovávat důvěrný charakter informací (*Confidentiality obligations*)
- Stávající znalosti (*Background*)
- Vlastnictví výsledků a převod vlastnických práv k výsledkům
- Ochrana a využívání výsledků
- Šíření a zpřístupňování výsledků
- Přístupová práva k výsledkům
- Vypořádání sporů.

3. Zavedte ve svém projektu účinný management znalostí

Efektivní znalostní management zahrnující i management duševního vlastnictví by měl být nedílnou součástí celkové konstrukce projektového řízení. To znamená, že byste si měli pečlivě ujasnit, jak bude v rámci vašeho projektu řízení nově získaných znalostí a s tím spojeného duševního vlastnictví vlastně probíhat. Podle rozsahu a povahy projektu se možná rozhodnete založit výbor pro využití výsledků nebo si na tuto činnost najmete manažera. Ten vám bude pomáhat s evidováním a řízením jakéhokoliv nového duševního vlastnictví, jež během řešení projektu vznikne.

4. Poskytování přístupových práv ke stávajícím znalostem a výsledkům

V projektech programu Horizont 2020 bude vaší povinností přehledně vyjmenovat a popsat již existující duševní vlastnictví, know-how či jakákoliv jiná data, jež jsou „potřebná k uskutečnění projektu“ (tedy tzv. stávající znalosti) a která do projektu přinášíte. Navíc byste si měli

ověřit a vzájemně odsouhlasit, jaké požadavky budou v tomto směru mít vaši partneři. Také byste se měli ujistit, že jakékoliv vaše informace, jež jsou nezbytné pro hladký průběh projektu, budou dostupné i pro vaše partnery.

Vzhledem k tomu, že váš projekt bude založen na spolupráci s několika dalšími účastníky, nabývají záležitosti spojené s přístupovými právy (např. licence a užitelská práva k výsledkům a stávajícím znalostem) na zásadní důležitosti a měly by být adekvátně ošetřeny v konsorciální smlouvě. Všeobecně platí, že žádost o přístup ke stávajícím znalostem nebo výsledkům jiného účastníka by měla být vypracována v písemné podobě.

Tato tabulka nabízí přehled všeobecných podmínek vztahujících se k poskytování přístupových práv tak, jak jsou uvedena v grantové dohodě:

Cíl	Přístup ke stávajícím znalostem	Přístup k projektovým výsledkům
Realizace projektu	Bez poplatků (<i>Royalty-free</i>), pokud se účastníci ještě před podpisem grantové dohody nedohodnou jinak	Bez poplatků (<i>Royalty-free</i>)
Využití projektových výsledků	Záleží na dohodě; přístupová práva by nicméně měla být poskytována za rozumných a spravedlivých podmínek (<i>fair and reasonable conditions</i>)	

S ohledem na rozšířenou definici přidruženého účastníka (*affiliated entity*) v programu Horizont 2020 platí, že pokud není v konsorciální

smlouvě stanoveno jinak, mají minimální přístupová práva k výsledkům či stávajícím znalostem (*background*) zachovány i „mateřské“ („parent“) společnosti, a to za stejných podmínek jako ostatní účastníci. To platí za situace, že takovýto přístup je nutný k tomu, aby tyto firmy mohly výsledky vytvořené účastníkem využívat (není-li v konsorciální smlouvě stanoveno jinak).

Jeden z nových prvků v programu Horizont 2020 se týká poskytování přístupových práv k projektovým výsledkům nejen Evropské unii, ale v některých případech i jednotlivým členským státům EU. Přístupová práva k projektovým výsledkům pro instituce a orgány Evropské unie jsou v programu zaručena bez poplatků, což se ovšem týká pouze jejich nekomerčního a nesoutěžního využití, protože smyslem tohoto opatření je výhradně další rozvoj, realizace a monitorování politik EU a jejich jednotlivých programů. V případě projektů v oblasti „Bezpečná společnost“ (*Secure societies*), pro specifický cíl „Inkluzivní, inovační a bezpečná společnost“ mají přístupová práva k výsledkům nejen instituce a orgány Evropské unie, ale i relevantní orgány členských států EU.

5. Ošetřete si vlastnictví a převod vlastnických práv k projektovým výsledkům

Obecně platí, že grantová dohoda přiznává vlastnictví projektových výsledků těm účastníkům, kteří tyto výsledky vytvořili. Nicméně, v projektech spolupráce je celkem běžné, že několik dalších partnerů se zapojí do související podpory a dalšího rozvoje vašich výsledků. V takovém případě může vzniknout tzv. společné vlastnictví získaných výsledků (*joint ownership*). Pro případ, že by ve vašem projektu

podobná situace nastala, lze určitá ustanovení, mj. týkající se potenciálního převodu vlastnických práv k výsledkům, zakotvit buďto v konsorciální smlouvě, nebo tak lze učinit i formou samostatné smlouvy o společném vlastnictví.

Pokud není v konsorciální smlouvě nebo ve smlouvě o společném vlastnictví výsledků uvedeno jinak, může každý ze společných vlastníků poskytnout třetí straně tzv. nevýlučné licence (*non-exclusive licences*) k využití společně vlastněných projektových výsledků (bez práva poskytovat sublicence). Může tak učinit za předpokladu, že ostatním spoluvlastníkům se dostane:

- Vyrozumění nejméně 45 dnů předem
- Férové a adekvátní kompenzace.

Společné vlastnictví výsledků přirozeně představuje složitý proces a v projektu proto budete mít možnost, abyste si spolu se svými partnery nastavili vlastní individuální režim, zakotvený ve formě písemného ujednání. Navíc zde existuje i možnost vlastnictví k výsledkům převést na jednoho ze společných vlastníků nebo i na další třetí stranu, pokud takovýto převod bude v souladu s obecnými podmínkami zakotvenými v grantové dohodě.

6. Ochráňte si projektové výsledky

V programu Horizont 2020 se od účastníků projektů požaduje, aby pečlivě zvažovali a uskutečňovali adekvátní ochranu těch projektových výsledků, které mohou být potenciálně obchodně nebo průmyslově využitelné. Toto pravidlo byste tudíž měli zohlednit ve svém plánu na využití projektových výsledků. Je třeba mít v patrnosti i to, že jakkoliv

je ochrana duševního vlastnictví pro budoucí využití výsledků důležitá, není povinná za všech okolností. Rozhodnutí o tom, jaký způsob ochrany duševního vlastnictví je v daném případě nejvhodnější, závisí silně na charakteru vašich výsledků, jejich uvažovaném využití i na vámi zvolené IP strategii. Můžete se dokonce rozhodnout, že svoje výsledky, i když jsou příhodné pro průmyslové či komerční využití, nebudete ochraňovat vůbec nijak, a to po dobu až 4 let od ukončení projektu. A až do okamžiku, než o tom Komisi informujete, se budete muset zdržet jakéhokoliv šíření nebo uvolňování těchto projektových výsledků. Nebo také můžete práva spojená s ochranou a využíváním některých konkrétních výsledků převést na jiného partnera z konsorcia.

7. Začněte svoje výsledky šířit a zpřístupňovat, ale myslete přitom i na ochranu

V projektech programu Horizont 2020 budete muset své výsledky co nejdříve zpřístupňovat a šířit a využívat k tomu odpovídajících prostředků. Dávejte si přitom ale pozor, abyste všechny výsledky, u nichž je patrný potenciál ke komerčnímu nebo průmyslovému uplatnění, náležitě ochránili, a to ještě předtím, než přistoupíte k jejich šíření. Dříve než tyto výsledky zveřejníte, určitě tuto věc proberte také s projektovými partnery; je to zvláště důležité, pokud s nimi budete v projektu sdílet společné výsledky.

Vzhledem k závažnosti této věci byste si měli v konsorciální smlouvě určit podmínky, za nichž bude šíření projektových výsledků probíhat. Tyto podmínky by například měly zahrnovat a upřesňovat, jakým způsobem budete informovat projektové partnery o tom, že se chystáte některý z výsledků publikovat nebo že výsledky budou zveřejněny v režimu tzv.

otevřeného přístupu (*open access*).

Jiným důležitým aspektem, který se rovněž pojí s šířením a zpřístupňováním, je to, jak budou nastavena vaše pravidla a závazky ohledně mlčenlivosti a ochrany projektových výsledků. Myslete na to včas a se svými partnery si vzájemně dohodněte, jaké informace budou v rámci projektu pokládány za důvěrné, komu a za jakých podmínek mohou být tato data předána nebo odhalena a také, na jak dlouho bude důvěrný režim pro tyto poznatky potřeba zachovat.

8. Stále se vracete k plánu na zpřístupňování a šíření svých projektových výsledků, konfrontujte ho s aktuálním vývojem situace a vylepšujte ho

Předběžný plán (*draft*) šíření a využívání projektových výsledků jste již nastínili v projektovém návrhu. Během projektu představuje tento plán cenný a účinný nástroj monitorování, řízení a dokumentace jakýchkoliv aktivit spojených s šířením a využíváním vašich výsledků. V průběhu projektu byste se k němu měli neustále vracet a zdokonalovat ho podle aktuálního vývoje situace. To vám navíc nesmírně pomůže při sestavování průběžných a závěrečných projektových zpráv, jež budete muset předkládat.

9. Buďte připraveni řešit vnitřní spory a nesoulady ve svém projektovém konsorciu

Nejlepším způsobem, jak snížit riziko, že v průběhu řešení projektu vzniknou spory kolem duševního vlastnictví, je zavést s vašimi partnery hned od počátku jasnou diskusi o jejich rozličných zájmech a navzájem si dohodnout určité způsoby a lhůty řešení klíčových otázek. Přesto se

může stát, že během řešení projektu ke sporům dojde. Právě z tohoto důvodu byste měli v konsorciální smlouvě zakotvit určitá ujednání.

Zatímco grantová dohoda určuje pravidla, podle nichž budou vypořádány potenciální spory mezi EU a příjemci finančních prostředků (v těchto případech se spory obvykle řeší podle belgického práva a před belgickým soudem), ve vaší konsorciální smlouvě lze, pro případ že by v konsorciu vznikly spory, stanovit, podle jakých zákonů budou tyto spory řešeny. Takže s partnery byste měli dohodnout podle zákonů jaké země a před jakými institucemi budou vaše případné spory vypořádány. Mimoto, můžete také uvážit variantu alternativního řešení sporů (*alternative dispute resolution, ADR*)*.

* Poznámka překladatele: Jedná se o řešení sporů mimosoudní cestou, mj. cestou mediace, která podporuje méně bolestivý, nekonfrontační způsob vyřešení sporu. Mediaci lze popsat jako asistované a zprostředkované vyjednávání, při němž se strany zapojují do řešení problému v zorném úhlu svých zájmů a potřeb, ale pod vedením zkušeného mediátora. Úspěšnost mediace se pohybuje mezi 60-70 % řešených sporů. Další podrobnosti o řešení sporů mimosoudní cestou lze najít na www.pravospoluprace.cz.

Další informace

Přehled základních skutečností

Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020
v etapě přípravy grantu
Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020
v etapě realizace projektu
Společné vlastnictví duševního vlastnictví

Linka pomoci

Tým naší linky pomoci vám rád napomůže se záležitostmi i formulacemi, které se týkají vaší grantové dohody nebo konsorciální smlouvy. Pomůžeme vám také s libovolnými problémy spojenými s přístupovými právy nebo vlastnictvím projektových výsledků. Nabízíme rovněž poradenství v záležitostech spojených s využíváním a šířením vašich projektových výsledků.

Školení

Náš školicí tým nabízí specializovaná školení a webináře o managementu duševního vlastnictví v projektech financovaných EU. Více informací o našich aktivitách se dozvíte v našem kalendáři akcí.

3. Když se váš projekt blíží k závěru...

Otázky spojené s duševním vlastnictvím, které byste měli brát v potaz, když se váš projekt chýlí ke konci a také po skončení projektu

Proč by vás to mělo zajímat?

Přestože záležitosti spojené s managementem duševního vlastnictví projektových výsledků vyvstávají již během vlastní realizace projektu a měli byste o nich přemýšlet v podstatě již od chvíle, kdy budete připravovat váš projektový plán, v mnoha případech se skutečně širší získaných výsledků vyjasní teprve v okamžiku, kdy se projekt blíží k závěru.

V této závěrečné fázi projektu tedy otázky ohledně dalšího šíření a využívání projektových výsledků nabývají na zásadní důležitosti. Nyní přichází doba zúročit výsledky vašeho úsilí a použít získané výsledky v dalším návazném výzkumu nebo v komerční činnosti. V této etapě budete rovněž muset předvést formou závěrečné projektové zprávy své výsledky Evropské komisi a prezentovat také rozmanité způsoby, jak jste tyto výsledky šířili a jak jste jich využívali. Tato zpráva se stane zásadním dokumentem, podle něhož bude jednoznačně posouzena a zhodnocena úspěšnost vašeho projektu.

Navíc byste si měli být vědomi toho, že některé vaše závazky spojené s řízením projektových výsledků – a zvláště pak ty, které se týkají souvisejícího duševního vlastnictví – zůstávají v platnosti i po formálním skončení projektu.

Co byste v této etapě měli mít na zřeteli?

1. *Zužijte své projektové výsledky a zhodnoťte své duševní vlastnictví*

Náležité využití projektových výsledků vám umožní těžit z marketingu a komercializace nehmotných statků, které jste získali během řešení projektu. Jak bylo již opakovaně zmíněno na jiných místech tohoto textu, kroky vedoucí směrem k využití projektových výsledků jsou v programu Horizont 2020 klíčovými prvky a neměly by být v žádném případě omezeny jen na období, kdy váš projekt končí! Úspěšné naplnění vašeho plánu, jak budou výsledky využity, musí být založeno na cílené a propracované strategii. Tu jste již dříve prezentovali na začátku projektu a pak, během řešení projektu, jste ji ještě dále upravovali. Závěrečná etapa projektu je nicméně pro vlastní uplatnění a využití výsledků zvláště důležitá. Souvisí to s tím, že v mnoha případech se většina očekávaných výsledků objeví až na konci projektu a také s tím, že závazky spojené s využitím výsledků zůstávají v platnosti ještě čtyři roky po skončení projektu.

Tyto závazky mohou obnášet následující povinnosti:

- Využívat výzkumných výsledků v dalším navazujícím výzkumu v rámci vaší organizace, pro vaši vnitřní potřebu nebo jako stávajících znalostí pro další projekt výzkumné spolupráce
- Přispívat ke standardizačním aktivitám nebo vytvářet nové standardy
- Vyvíjet a vytvářet nové služby nebo výrobky.

Komerční využití projektových výsledků může probíhat různými způsoby:

- Licencováním
- Převodem výsledků na další subjekty (*Assignment*)
- Zakládáním podniků typu joint venture

- Zakládáním firem typu spin-off
- Franchisingem.

Komerční využití přichází v úvahu hlavně v případě výzkumně orientovaných firem (MSP či velkých průmyslových firem). Komerční zisk z výsledků výzkumu nicméně nyní začíná nabývat na důležitosti i v případě veřejných výzkumných organizací. Dříve než přistoupíte k jakémukoliv konkrétnímu způsobu využití svých výsledků, měli byste se vždy napřed ujistit, že přitom neporušíte žádnou ze zásad a ustanovení uvedených v pravidlech programu Horizont 2020 a v souvisejících dokumentech (tj. konsorciální smlouvě a grantové dohodě).

2. *Šířte a zpřístupňujte své projektové výsledky*

Je velmi pravděpodobné, že aktivity spojené s šířením a zpřístupňováním výsledků doznají mohutnější rozmach na konci vašeho projektu, kdy budou současně vrcholit i výzkumné aktivity. Abyste získané výsledky a poznatky zviditelnili a zajistili, že najdou další využití i mimo váš vlastní řešitelský tým a že budou přístupné i širší veřejnosti, můžete k tomu využít řadu cest:

- Vědecké i populární publikace
- Prezentace na konferencích
- Obchodní veletrhy a společenské události určené k navazování kontaktů (*networking events*)
- Webové stránky projektu
- Komunikační materiály (např. letáky, poster aj.)
- Sociální sítě a média
- Publikace v režimu volného přístupu (*Open Access*).

Jedním z nových rysů programu Horizont 2020 je to, že příjemci podpory jsou oprávněni publikovat své vědecké výzkumné články v režimu volného přístupu (*Open Access*). Z toho ovšem nevyplývá, že mají všeobecnou povinnost výsledky publikovat vždy a zanedbávat tím jejich ochranu. Oba tyto přístupy by měly být zváženy dříve, než padne rozhodnutí cokoliv publikovat. Rozhodnutí o tom, zda má ten či onen konkrétní výsledek být chráněn, má zásadní důležitost. Upřesňující podmínky ohledně publikování v režimu volného přístupu budou rozvedeny pro každý individuální projekt v příslušné modelové grantové dohodě. Tyto podmínky mohou zahrnovat i některé dodatečné požadavky vztahující se i k volnému přístupu k vašim původním výzkumným datům.

3. *Připravte si závěrečnou zprávu o šíření, zpřístupňování a využití svých projektových výsledků*

Na konci projektu bude potřeba předložit souhrnnou závěrečnou zprávu za celé projektové období o vašich aktivitách na poli zpřístupňování, šíření a využívání projektových výsledků. Pokud vycházíte z plánu, který jste již předběžně popsali v projektovém návrhu a který jste průběžně doplňovali a upravovali během řešení projektu, měli byste být nyní schopni předložit Evropské komisi nebo Výzkumné výkonné agentuře (*Research Executive Agency, REA*) podrobný přehled rozmanitých aktivit, jež vaše konsorcium vyvinulo nebo vyvine s cílem projektové výsledky využít.

4. *Mějte na paměti, že i po ukončení projektu máte závazky ohledně zacházení s duševním vlastnictvím*

I když jste projekt úspěšně završili, je třeba mít stále na zřeteli, že vaše závazky ohledně řízení duševního vlastnictví a některá ustanovení ve smlouvách zůstávají v platnosti i poté, co projekt formálně skončil.

Důkladný management práv k duševnímu vlastnictví, stejně jako management využívání projektových výsledků tudíž nekončí v okamžiku, kdy váš projektový kontrakt formálně vyprší. Právě naopak, kroky zajišťující využívání projektových výsledků musejí probíhat ještě během čtyř let následujících po skončení projektu. Souběžně s tímto obecným požadavkem, aby se účastníci aktivně zapojovali do využívání svých výsledků i po skončení projektu, však zůstávají v platnosti i některá práva a povinnosti související s duševním vlastnictvím, například:

- Závazky související s důvěrným nakládáním s projektovými výsledky a poznatky (*Confidentiality obligations*)
- Ustanovení týkající se přenosu (*transfer*) výsledků
- Závazky vztahující se k ochraně výsledků vhodných ke komerčnímu využití
- Závazek vyrozumět Evropskou komisi, pokud se rozhodnete ochranu projektových výsledků zastavit nebo nadále neprodlužovat
- Právo účastníků projektu požadovat přístupová práva.

Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví (The European IPR Helpdesk)

Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví představuje oficiální službu, jejíž vznik iniciovala Evropská komise. Linka poskytuje bezplatné a profesionální úvodní poradenství a informace týkající se duševního vlastnictví a práv k duševnímu vlastnictví. Jde o

Další informace

Přehled základních skutečností

Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020 během fáze realizace projektu

Otevřený přístup k publikacím a datům v programu Horizont 2020: často kladené otázky

Jakými způsoby lze využívat veřejné výzkumné výsledky

Komericializace duševního vlastnictví:

- Franchisingem
- Způsoby přenosu znalostí
- Dohody o postoupení (*Assignment Agreements*)
- Interní vývoj výrobků
- Podniky typu spin-off
- Podniky typu joint venture
- Licenční smlouvy.

Linka pomoci

Našemu týmu linky pomoci můžete poslat jakýkoliv dotaz ohledně vhodných způsobů využití projektových výsledků nebo ohledně závazků spojených s duševním vlastnictvím, jež přetrvávají i po skončení vašeho projektu.

Školení

Náš školicí tým nabízí specializovaná školení a webináře o využívání duševního vlastnictví v projektech financovaných EU. Více informací o našich chystaných aktivitách najdete v kalendáři akcí.

službu zaměřenou především na výzkumníky a evropské malé a střední podniky, které se účastní projektů výzkumné spolupráce financovaných z fondů EU. Helpdesk však nabízí své služby i malým a středním firmám zapojeným do mezinárodního technologického transferu.

Jestliže potřebujete osobní nápomoc ve specifických záležitostech spojených s duševním vlastnictvím, chcete-li být informováni o nejnovějším vývoji na poli duševního vlastnictví a evropského výzkumu a vývoje, nebo pokud se zajímáte o školení k otázkám práv k duševnímu vlastnictví – potom je Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví pro vás tím správným partnerem.

Naše služby

Rozsáhlý zdroj informací na dosah ruky

Webové stránky

Duševní vlastnictví představuje mnohovrstevnaté téma. Ať se jedná o aktuální zprávy či články, nebo upoutávky na chystané akce, či o „často kladené dotazy“ – na našich webových stránkách naleznete mnoho informací o rozmanitých aspektech ochrany a řízení duševního vlastnictví, zvláště pak o těch, jež jsou spjaty se specifickými otázkami duševního vlastnictví v programech výzkumu a vývoje financovaných EU. Abychom vám napomohli vyřešit různé problémy duševního vlastnictví, s nimiž se můžete setkat, nabízíme vám také soubor vzorových smluv, případové studie a rozmanité přehledy základních skutečností (*Fact Sheets*). Navštivte naše stránky na adrese: www.iprhelpdesk.eu.

Práva k duševnímu vlastnictví – různé pohledy na jedno téma

Bulletin

Náš Bulletin vám umožní blíže osvětlit některé z otázek spojených s duševním vlastnictvím, a to z různých úhlů pohledu. Bulletin má časopiseckou a obchodně orientovanou formu a přináší názorné případové studie, popisy úspěšných případů, čtivě napsané články z pera expertů, rozhovory a reportáže z proběhnuvších akcí a aktivit organizovaných týmem Evropského helpdesku pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví. Tento bulletin, který vychází třikrát měsíčně, najdete na našich webových stránkách na adrese: www.iprhelpdesk.eu/library/bulletins.

Setkejte se s námi na našich klíčových akcích Šíření povědomí

Abychom se s vámi mohli setkávat osobně, účastníme se různých informačních a kooperačních setkání po celé Evropě, na nichž zvyšujeme povědomí o důležitosti ochrany duševního vlastnictví obecně a zvláště pak o službách Evropského helpdesku pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví. Informace o tom, kde se s námi můžete

setkat, naleznete na našich webových stránkách, v oddíle věnovaném akcím, na adrese: www.iprhelphdesk.eu/events.

Vaše otázky o ochraně duševního vlastnictví nás zajímají

Linka pomoci

Orientovat se ve světě duševního vlastnictví a v souvisejících právech nemusí být vždy jednoduchá záležitost. Naše služba – Linka pomoci (*Helpline*) vám proto nabízí profesionální poradenství v těchto otázkách, které je přizpůsobené vašim potřebám, je svižné, důkladné a bezplatné. Pokud tedy chcete získat kvalifikovanou odpověď nebo si přejete, abychom vaši záležitost ohledně duševního vlastnictví blíže posoudili, kontaktujte náš tým IP expertů. To můžete učinit buďto tak, že se zaregistrujete na naší webové stránce, nebo nás můžete rovněž kontaktovat telefonem či faxem a my vám během tří pracovních dnů odpovíme.

Jak náš tým Linky pomoci můžete kontaktovat:
www.iprhelphdesk.eu
 Tel.: +352 25 22 33-333

Nahlédněte do naší knihovny

Knihovna

Vytvořili jsme širokou škálu rozmanitých publikací, např. průvodce, případové studie a přehledy základních skutečností (*Fact Sheets*), které přinášejí informace z první ruky, i praktické návody, jak řešit různé záležitosti související s duševním vlastnictvím během obchodních aktivit nebo v průběhu různých etap projektů výzkumné spolupráce financovaných ze zdrojů EU. Navíc vám nabízíme i vzory různých smluv a kontraktů.

Všechny tyto dokumenty, které vám mohou napomoci, si můžete stáhnout online z naší virtuální knihovny na adrese: www.iprhelphdesk.eu/library.

Sledujte poslední novinky v otázkách duševního vlastnictví a výzkumu a vývoje

Newsletter

Abyste porozuměli výzvám, které současná doba přináší a mohli lépe předvídat i ty výzvy, které v budoucnu teprve vystanou, v našem Newsletteru přinášíme informace o posledních novinkách v oblasti duševního vlastnictví, managementu nehmotných statků a výzkumu a vývoje v Evropě. Pokud se k odběru Newsletteru přihlásíte, budete dostávat dvakrát týdně do schránky elektronické pošty elektronický odkaz na naše webové stránky, kde naleznete bližší informace o horkých novinkách a aktuálních akcích. Jedná se o službu, která informace třídí a vybírá pouze ty z nich, které pro vás mohou být podstatné, což vám ušetří čas i námahu. Uvítáme i vaše vlastní příspěvky k otištění; pokud se budete chtít s námi podělit o jakékoliv relevantní informace, napište nám.

Praxí k dokonalosti

Školení

Kouzelným slovem, jež uvozuje naše školení a tréninkové akce, je „vytváření schopností“ („*capacity building*“). Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví (*European IPR Helpdesk*) nabízí důkladné a prakticky orientované tréninkové kurzy a školení, určené pro potenciální příjemce podpory v projektech financovaných EU i pro evropské MSP, jež uzavírají nebo vyjednávají smlouvy o mezinárodním partnerství. Kurzy probíhají jak prezenční formou na různých místech v Evropě, tak i prostřednictvím internetu. Na našich webových stránkách jsou k dispozici rovněž krátké výukové filmy, kterých můžete využít v dalším samostudiu. Všeobecným cílem našich tréninkových aktivit je napomoci účastníkům projektů a dalším cílovým skupinám k tomu, aby si mohli vybudovat vlastní strategii na ochranu a využití duševního vlastnictví a osvojili si i jeho management.

Máte zájem si některé z našich školení naplánovat? Podívejte se na naše webové stránky na adrese: www.iprhelpdesk.eu/training nebo nám pošlete e-mail na adresu: training@iprhelpdesk.eu.

Užitečné dokumenty

Přehled základních skutečností

Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020 v etapě projektového návrhu

Přehled základních skutečností

Management duševního vlastnictví v programu Horizont 2020 v etapě přípravy grantu

Přehled základních skutečností

Management duševního vlastnictví v etapě realizace projektu

Přehled základních skutečností

Společné duševní vlastnictví

Přehled základních skutečností

Způsoby, jak využívat veřejných výzkumných výsledků

Vzorová smlouva

Dohody o mlčenlivosti (*Non-Disclosure Agreements*)

Napište nám

Pokud máte nějaké otázky nebo pokud byste chtěli získat více informací o námi poskytovaných službách, neváhejte nás kdykoliv kontaktovat.

Kontakt na nás:

European IPR Helpdesk
c/o infeurope S.A.
62, rue Charles Martel
L-2134 Luxembourg

Tel.: +352 25 22 33 - 333 (Helpline)

Fax: +352 25 22 33 - 334 (Helpline)

E-mail: service@iprhelphdesk.eu

Web: www.iprhelphdesk.eu

Projekt Evropský helpdesk pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví (*European IPR Helpdesk*) je financován z výzkumného a inovačního programu Evropské unie Horizont 2020, na základě Grantové dohody č. 641474. Projekt je řízen Výkonnou agenturou Evropské komise pro malé a střední podniky (EASME) a jeho koncepční vedení zajišťuje Generální ředitelství Evropské komise pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky.

Tento Bulletin byl sice vytvořen s finanční pomocí EU, nicméně zde otištěné názory vyjadřují mínění autorů a nemusejí nutně korespondovat s oficiálními názory EASME či Evropské komise. Ani EASME, ani Evropská komise, ani jakákoliv osoba vystupující jejich jménem nenesou odpovědnost za způsob, jakým budou tyto informace použity. Úplné vyloučení odpovědnosti (*Disclaimer*) Evropského helpdesku pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví lze najít na stránkách www.iprhelphdesk.eu.

Prohlášení k překladu

Toto dílo bylo volně přeloženo a redakčními poznámkami opatřeno Ing. Václavem Suchým, CSc., (Enterprise Europe Network Česká republika, e-mail: suchy@tc.cz), který je, jako European IPR Helpdesk Ambassador, partnerem Enterprise Europe Network. Text vychází z původních materiálů poskytnutých bezplatně Evropským helpdeskem pro záležitosti práv k duševnímu vlastnictví, který však neodpovídá za jakékoliv úpravy nebo možná zkreslení obsahu tohoto díla ať již tato vznikla chybným překladem, nebo dodatečným přizpůsobením textu.

Autorství použitých fotografií:

© istockphoto.com/Bliznetsov (Titulek)